

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาของเยาวชน*

ร.ต.อ. พงศภัคพล อ้นท้าว**

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมเป็นสิ่งสำคัญ ที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นการกระทำผิดที่มีอันตรายมีความรุนแรงและเป็นการทำลาย ความสงบสุขของสังคม ซึ่งเป็นปัญหาของสังคมอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินการกระทำความผิดทางอาญานั้น ได้กระทำขึ้นโดยอาชญากร เช่น คดีฆ่าผู้อื่นทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นเวลานี้ ในสังคมควรร่วมกันตระหนักถึง ปัญหาอาชญากรรมที่ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นจากกลุ่มอาชญากร ที่มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ จนกลายเป็นที่มาของคำว่า"ยุวอาชญากร" จากที่เราได้มองภาพรวมในสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ที่ปรากฏพบในสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากนั้น การกระทำความผิดในเด็ก ไม่ได้เกิดมาจากจิตใจที่ชั่วร้ายโดยกำเนิด แต่มาจากการที่เด็กขาดวุฒิภาวะ ซึ่งนำไปสู่การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคม และเด็กที่พบว่ามีการกระทำความผิดจะอยู่ในช่วงอายุ 15-18 ปี ถือเป็นช่วงรอยต่อ ที่เรียกว่าวัยรุ่นโดยร่างกายของเด็กถือเป็นผู้ใหญ่ แต่โดยวุฒิภาวะนั้นยังไม่เพียงพอ ถ้าระบบการควบคุมสังคมในครอบครัวที่เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดไม่ดีพอเด็กเหล่านี้จะสามารถกระทำความผิดอย่างผู้ใหญ่ได้ วิวัฒนาการและความเจริญของสังคมทำให้เด็กเข้าถึงบางสิ่งบางอย่างได้มากขึ้นกว่าสมัยก่อนโดยเฉพาะสังคมโซเชียล ทำให้การรับรู้ของเด็กมีมากขึ้นแต่กลับขาดคนที่คอยชี้แจง และว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำเพราะสังคมเริ่มกลายเป็นสังคมเดี่ยวโดยเฉพาะในปัจจุบัน ที่เด็กเริ่มมีความใกล้ชิดกับพ่อแม่หรือครอบครัวน้อยลงไปทุกวัน แต่จะให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือแทน นี่ถือเป็นช่องว่างที่ทำให้กลไกในการควบคุมสังคมเกิดความอ่อนแอและมีอยู่ในสังคม

* บทความนี้เรียบเรียงจากสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาของเยาวชน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปีการศึกษา 2561

** นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บนโลกนี้เชื่อว่าสังคมไทยก็ไม่ได้มีน้อยไปกว่าที่อื่น ปัญหาสังคมที่เกิดในระดับชาติ ลำดับต้นต้น อีกปัญหาหนึ่งในขณะนี้คือ จำนวนเยาวชนที่เป็นทรัพยากร ที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อน อนาคตของประเทศ กลับเลือกที่จะกระทำความผิดทางอาญาทั้งในคดีความผิด อาญาธรรมดาจนกระทั่งถึงคดีอาญาที่มีความรุนแรงโหดเหี้ยม ผิดวิสัยเฉกเช่นเดียวกับการกระทำของบุคคลในวัยผู้ใหญ่ที่เราเรียกกันว่า “อาชญากร” นอกจากนี้ ยังพบว่ามีการกระทำความผิดซ้ำในโทษฐานความผิดที่สูงขึ้นของเยาวชนยังมีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นการกระทำผิดอย่างต่อเนื่องอีกด้วย ทั้งในกรณีที่เกิดจากการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นจากเยาวชนเอง และการกระทำความผิดที่เกิดจากการบังคับขู่เข็ญชักจูงล่อลวงให้กระทำจากบุคคลอื่น

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของแนวทางในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญา กรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเยาวชน ตามประมวลกฎหมายอาญา จะคำนึงถึงการคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ โดยการใช้อายุเป็นเกณฑ์ พิจารณาว่าสมควรยกเว้นโทษหรือลดโทษ ให้แก่เยาวชนผู้กระทำความผิดหรือไม่ เพียงใด การที่กฎหมายยังคงคำนึงถึงเฉพาะอายุของผู้กระทำความผิดโดยไม่พิจารณาถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิดประกอบด้วย ย่อมทำให้เหยื่อและสังคมรู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัยและไม่ได้รับความคุ้มครองจากการกระทำอุกฉกรรจ์ร้ายแรง ของเยาวชนเท่าที่ควร จึงสมควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไขอย่างเร่งด่วนและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องหาแนวทางหรือวิธีการควบคุมการกระทำผิดของเยาวชนเหล่านี้ มิให้มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น หรือมีการพัฒนาเป็นการกระทำความผิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีงานวิจัยหลายฉบับที่อธิบายถึงสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำว่าเกิดจากสถาบันทางครอบครัวของเด็กและเยาวชนลักษณะของสภาพสังคมของเด็กและเยาวชนและอีกปัญหาหนึ่งซึ่งมีความสำคัญนั้นเป็นปัญหาที่เราต้องควบคุมและป้องกันที่ต้นเหตุ แต่ปัญหาในด้านกฎหมายที่เห็นว่ากระบวนการที่จะบังคับใช้กฎหมายสำหรับเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญา และการกำหนดโทษ ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเยาวชน 3 ฉบับคือ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.2553 เป็นบทบัญญัติที่ถูกนำมาบังคับใช้กับเยาวชนที่กระทำความผิดแต่กลับส่งผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาซ้ำและยังเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งมีปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดโทษแก่เยาวชน อายุกว่า 15 ปี แต่ต่ำกว่า 18 ปี ที่กระทำความผิดที่ร้ายแรง

ปัจจุบันพบว่าเยาวชนอายุกว่า 15 ปีแต่ต่ำกว่า 18 ปี มีการกระทำความผิดอาญาที่มีอัตราโทษหนักเพิ่มจำนวนมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติด คดีฆ่า ช่มชู้ ปล้นทรัพย์ และอีกหลายคดี

ผู้กระทำความผิดมักจะเป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นที่น่าสงสัยว่าเหตุใดเยาวชนเหล่านั้นถึงมีการกระทำความผิดเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ หรือบางรายเมื่อเคยกระทำความผิดไปแล้วก็หันกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกในฐานความผิดเดิม ๆ เช่น คดียาเสพติด ปล้น ฆ่า พบว่า

ปัญหาที่เยาวชนกลับมากระทำความผิดร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำ ๆ ส่วนหนึ่งนั้นเป็นที่มาจากปัญหาของกฎหมายที่บัญญัติไว้

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 75 บัญญัติว่า “มาตรา 75 ผู้ใดอายุกว่าสิบห้าปีแต่ต่ำกว่าสิบแปดปี กระทำอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความรู้ผิดชอบและสิ่งอื่นที่เกี่ยวพันกับผู้ นั้น ในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่ควรพิพากษาลงโทษก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง”

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากบทบัญญัติดังกล่าวคือ กฎหมายกำหนดให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการลงโทษทางอาญาเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา แต่กฎหมายบังคับให้ศาลต้องลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงกึ่งหนึ่งเสมอ ถึงแม้ว่าเยาวชนจะกระทำความผิดอาญาร้ายแรงหรือกระทำความผิดซ้ำเพียงใดก็ตาม เพราะกฎหมายมีบัญญัติไว้ว่า “ความผิดร้ายแรง” หรือเยาวชนที่กระทำความผิดมีพฤติกรรมการอย่างไรศาลจึงจะลดโทษให้ได้มากน้อยเพียงใด กฎหมายกำหนดว่าถ้าศาลจะลดโทษก็ให้ลดกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดโดยไม่ต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาจากพฤติกรรมต่างที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนได้ก่อการกระทำความผิดอาญา ความรับผิดชอบทางอาญาของเยาวชนอายุ 15 ปี แต่ต่ำกว่า 18 ปี กำหนดให้ศาลสามารถใช้วิธีการสำหรับเด็กตามมาตรา 74 หรือจะลงโทษในทางอาญาก็ได้ โดยให้ศาลพิจารณาว่าสมควรจะใช้วิธีการสำหรับเด็ก หรือจะลงโทษทางอาญาโดยพิจารณาจากความรู้อันผิดของผู้กระทำนั้น ส่วนการลดมาตราส่วนโทษกึ่งหนึ่งเป็นอัตราส่วนโทษที่กฎหมายบังคับโดยเด็ดขาด ไม่ใช่ดุลพินิจของศาล ศาลไม่จำเป็นต้องนำพฤติกรรมต่าง ๆ ของจำเลยมา ใช้ประกอบในการพิจารณาเพื่อลดโทษให้จำเลยเลย เพราะในตัวบทกฎหมายได้เป็นบทบังคับศาลว่าถ้าลดโทษก็จะต้องลดกึ่งหนึ่งเพียงเท่านั้น จากปัญหาที่มาจากตัวบทบัญญัติตามมาตรา 75 ส่งผลกระทบบะท้อนกลับมายังเยาวชนให้กระทำความผิดเพิ่มจำนวนขึ้น เพราะเยาวชนขาดความยำเกรงต่อกฎหมาย เนื่องจากบทลงโทษที่เยาวชนจะได้รับจากการกระทำความผิดเป็นการลงโทษที่เบาเกินไป ลักษณะการบังคับใช้กฎหมายที่นำมาใช้กับการกระทำความผิดของเยาวชนมีลักษณะเป็นการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนมุ่งสร้างโอกาสให้เยาวชนกลับตัวอย่างเดียวมากจนเกินไปโดยไม่มีข้อจำกัดจึงขาดความสมดุลและไม่ได้สัดส่วนในการลงโทษ เพื่อป้องปรามผู้กระทำความผิด จนทำให้เยาวชนผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อ

โทษที่จะได้รับจนเกิดการหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ๆ และกระทำความผิดในฐานความผิดที่ร้ายแรงเพิ่มขึ้น ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กมาวิเคราะห์จะพบว่า เยาวชนกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีจริยธรรมในระดับสูงแล้ว ในการตัดสินใจกระทำการใดจะนำมาไตร่ตรองด้วยตนเองและตัดสินใจไปตามความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน ทั้งมีอุดมคติและคุณธรรมประจำใจ หรือทำตามที่สัญญาไว้กับผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่พยายามเบียดเบียนผู้อื่น มีความละเอียดใจต่อการกระทำความชั่วและเกรงกลัวต่อบาป แสดงให้เห็นว่าเยาวชนกลุ่มนี้ มีความรู้ผิดชอบสามารถแยกแยะถูกผิดได้แล้ว การที่เยาวชนกลุ่มนี้กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์เหล่านี้ เกิดจากจิตใจที่ชั่วร้ายของเยาวชนผู้กระทำความผิดนั่นเองด้วยส่วนหนึ่ง จึงเป็นการสมควรที่เยาวชนจะต้องรับผิดชอบต่อผลของการกระทำความผิดของตนเอง แต่หลักในการลงโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 75 การลดมาตราส่วนโทษลงกึ่งหนึ่งให้กับเยาวชนเหล่านี้ ถึงแม้จะถูกลงโทษทางอาญาเมื่อลดโทษให้กึ่งหนึ่งแล้วเมื่อถูกจำคุกไปถ้ามีพฤติกรรมที่ดีก็ได้รับการลดโทษอีกไม่นานก็จะได้พ้นโทษออกมาแล้วหวนกลับมากระทำความผิดอีก จึงมีการโต้แย้งและเรียกร้องความเป็นธรรม ว่าเป็นการไม่ยุติธรรมสำหรับเหยื่อและสังคม แต่หากจะลงโทษเยาวชนกลุ่มนี้ให้ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดอาญาร้ายแรงหรือ กระทำความผิดซ้ำ ๆ ไม่คิดจะกลับใจ โดยการให้ศาลให้ดุลพินิจในการลดมาตราส่วนโทษตามความเหมาะสมกับพฤติการณ์ ความร้ายแรง และสภาพของผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการรอกการลงโทษ กรณีเยาวชนกระทำความผิด

ศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องใช้วิธีการสำหรับเด็กในการรอกการลงโทษ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 144 มาบังคับใช้ดังต่อไปนี้

มาตรา 144 บัญญัติว่า “คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอกการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอกการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่า

- (1) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว
- (2) โทษที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก
- (3) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปี”

จากบทบัญญัติดังกล่าวในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาศาลสามารถรอการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอการลงโทษเด็กหรือเยาวชนได้เสมอ ไม่ว่าความผิดนั้นจะมีโทษที่ร้ายแรงมากมายเพียงใดซึ่งเป็นไปตามดุลพินิจของศาล แม้ว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว โทษที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก หรือแม้ว่าศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปีก็ตาม ศาลมีสิทธิที่จะรอการลงโทษเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด ร้ายแรงได้ นั้นแสดงให้เห็นว่ากฎหมายเปิดโอกาสให้ศาลเยาวชนใช้อำนาจดุลพินิจในการลงโทษเยาวชนที่กระทำความผิดได้ทุกกรณีไม่ว่าเยาวชนจะกระทำความผิดร้ายแรงมากน้อยเท่าใด ศาลมีอำนาจที่จะรอการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญา จากตัวบทกฎหมาย “(3) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปี” ซึ่งตีความได้ว่าศาลมีอำนาจรอการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอการลงโทษได้ ถึงแม้ว่าศาลจำกำหนดโทษจำคุกแก่เยาวชนที่กระทำความผิดเกินสามปี ตัวอย่างในฐานะความผิดที่ร้ายแรงเช่น ความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา ตามมาตรา 288 ซึ่งต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี มาตรา 289 (1) การฆ่าบุพการี ต้องระวางโทษประหารชีวิต การปล้นทรัพย์ มาตรา 340 จำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี หรือปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายต้องระวางโทษประหารชีวิต ความผิดฐานจำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ปริมาณสารบริสุทธิ์เกิน 20 กรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต ความผิดดังที่กล่าวมานี้ล้วนแต่เป็นความผิดที่ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปีทั้งสิ้นตาม อนุ3 ซึ่งเห็นได้ว่าล้วนแล้วแต่เป็นความผิดที่ร้ายแรงมีโทษขั้นต่ำ จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ในกรณีที่เยาวชนได้กระทำความผิดในฐานที่มีความผิดร้ายแรงนี้ ถ้าศาลจะใช้ดุลพินิจ ที่จะสั่งรอการลงโทษก็ได้เพราะว่ากฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ให้ศาลจะต้องลงโทษอาญาแก่เยาวชนที่กระทำความผิด แต่กฎหมายเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการพิจารณาเอาว่าควรต้องสั่งลงโทษหรือรอการลงโทษ ซึ่งผลการทำคำพิพากษาส่วนใหญ่ก็จะเป็นการรอการลงโทษเสียเป็นส่วนมาก แต่นั่นก็เป็นการใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวางเกินไป นั่นคือปัญหาของบทบัญญัติที่ไม่มีการกำหนดขอบเขตให้กับศาลเลยว่าฐานความผิดที่ร้ายแรงเพียงใด ควรรอการลงโทษหรือต้องลงโทษอาญาแก่เยาวชนผู้กระทำความผิดเพื่อให้เกิดความเช็ดกแล้ว ตามทฤษฎีการชุกการาบ (ป้องปราม) เพราะผู้ที่กระทำความผิดควรต้องได้รับการลงโทษจะต้องกระทำโดยรวดเร็ว เสมอภาค ตามความเหมาะสม และยังเป็นการยับยั้งป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดหวนกลับมากระทำความผิดอีกครั้ง เพราะเป้าหมายเพื่อลดอาชญากรรม

3 ปัญหาเกี่ยวกับการแยกห้องเยาวชนที่กระทำความผิดร่วมกับผู้ใหญ่กรณีกระทำความผิดร้ายแรง

ปัญหาในกรณีที่มีการฟ้องผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนไว้ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่ง

มาตรา 96 บัญญัติว่า “ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนให้แยกฟ้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนและถ้าศาลเห็นสมควร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจโอนคดีเด็กและเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 95 แต่ถ้าศาลเห็นว่า ไม่สมควรโอนคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่ยกเว้นไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาดังกล่าวเสียไป”

ปัญหาที่เกิดจากบทบัญญัตินี้ก็คือ เมื่อเกิดการกระทำความผิดอาญาที่ผู้กระทำความผิดคือเยาวชนกับผู้ใหญ่กระทำความผิดร่วมกัน ซึ่งกรณีความผิดนั้นเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาร้ายแรงในการฟ้องผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชนจะต้องแยกฟ้องออกจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ สังคมต่างมองว่าเหตุใดเยาวชนที่จงใจก่ออาชญากรรมร้ายแรง ถึงได้รับการปกป้องจากกฎหมาย มากกว่าที่รัฐจะออกกฎหมายมาเพื่อป้องกันเหตุเพื่อที่จะคุ้มครองสวัสดิภาพของเหยื่อ มากกว่าการปกป้องอาชญากรที่เป็นเยาวชน ทั้ง ๆ ที่รัฐพยายามที่จะออกกฎหมายมาในการกำหนดวิธีการสำหรับเด็กเพื่อจะมุ่งการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน แต่กลับสังเกตได้ว่าจำนวนเด็กและเยาวชนที่ก่ออาชญากรรมมีเพิ่มจำนวนขึ้นและเพิ่มความร้ายแรงมากขึ้น ซึ่งสวนทางกันกับนโยบายที่ออกมาคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการแก้ไขผู้กระทำความผิดซึ่งแท้ที่จริงแล้วเยาวชนที่กระทำความผิด ซ้ำแล้วซ้ำอีกและกระทำความผิดร้ายแรงมิได้มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายเพราะเป็นผลมาจากกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กที่ออกมาป้องกันเยาวชนที่ก่อคดีชั่วร้ายเหล่านั้น อีกทั้งผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มอาชญากร ผู้ค้ายาเสพติดก็ยังชักจูง และใช้เยาวชนเหล่านั้นเป็นเครื่องมือร่วมกันกระทำความผิด และยังมีปัญหาที่เกิดจากการต้องแยกฟ้องผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนออกจากผู้ใหญ่ก็คือความล่าช้าในกระบวนการฟ้องไปจนถึงการสืบพยาน ที่เกิดความยุ่งยากของพยานที่จะต้องนำขึ้นมาสืบหลายครั้ง ทั้งศาลเยาวชนฯและศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ส่งผลให้คดีดำเนินไปล่าช้า และผู้ที่เป็นพยานต้องเข้ามาศาลหลายครั้งเสียเงินเดินทางเสียเวลา อีกทั้งยังมีปัญหาใน

กรณีนี้เมื่อผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับผู้ใหญ่ในขณะที่กระทำความผิดนั้นยังมีอายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และเมื่อถูกจับตัวได้และนำมาฟ้องร้องดำเนินคดี ปรากฏว่าอายุ เกิน 18 ปีบริบูรณ์และจะต้องมีกระบวนการสอบสวนแบบเด็กและฟ้องคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งต้องแยกฟ้องกับผู้ร่วมกระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ทั้งที่อย่างไรเสียศาลเยาวชนก็มีอำนาจโอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีแบบผู้ใหญ่ แต่กระบวนการสอบสวนต้องใช้แบบเด็ก การฟ้องคดีต่าง ๆ ยังต้องผ่านกระบวนการฟ้องไปยังศาลเยาวชนก่อน ส่งผลทำให้กระบวนการเกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แต่ตัวผู้กระทำความผิดซึ่งในขณะนั้นมีวุฒิภาวะที่พ้นจากการเป็นเยาวชนมาแล้วก็ยังคงต้องแยกฟ้องผู้ต้องหาไปยังศาลเยาวชนอยู่ เป็นผลทำให้เกิดขั้นตอนที่เสียเวลาในกระบวนการต่าง ๆ เกิดความยุ่งยากล่าช้าและเกิดความขัดแย้งในสภาพความจริงกับบทบังคับของกฎหมาย

บทสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับกับการกระทำความผิดอาญาของเยาวชนยังมีปัญหาหลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. มาตรา 75 ในประมวลกฎหมายอาญาเพราะตัวบทกฎหมายได้กำหนดให้ศาลสามารถลงโทษทางอาญาแก่เยาวชนที่กระทำความผิดได้ โดยให้ศาลพิจารณาถึงความรู้ผิดชอบ และสิ่งอื่นที่เกี่ยวพันเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดนั้น ถ้าผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนมีสภาพไปในทางไม่รู้ผิดชอบหรือในความเป็นเด็ก ศาลก็จะใช้วิธีปฏิบัติ ดุจเดียวกับเด็ก ตามมาตรา 74 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ถ้าก่อนไปในทางที่รู้สึกผิดชอบศาลก็จะลงโทษทางอาญาทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล ความรู้สึกผิดชอบอาจพิจารณาได้จากพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้กระทำความผิด อย่างไรก็ตามเสียกฎหมายบังคับให้ศาลต้องลดมาตราส่วนที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงกึ่งหนึ่งเสมอ โดยไม่เปิดโอกาสให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจในการกำหนดลดโทษ ว่าถ้าทำผิดมากความชั่วร้ายปรากฏแก่ศาลมาก ศาลน่าจะได้ใช้ดุลพินิจในการลดโทษได้ ถึงแม้ว่าเยาวชนกลุ่มนี้จะกระทำความผิดร้ายแรงเพียงใด ในฐานะความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หลายครั้งซึ่งถูกศาลสั่งให้มีการใช้วิธีการสำหรับเด็กหลายครั้งเมื่อพ้นกำหนดโทษออกมาเยาวชนกลุ่มนี้ก็ยังไม่มีความสำนึกที่จะกลับตนเป็นคนดีของสังคม ทั้งหมดนี้อย่างไรเสียกฎหมายก็กำหนดให้ศาลต้องลดโทษลงกึ่งหนึ่งให้กับเยาวชนผู้กระทำความผิด มาตรานี้มีผลให้เยาวชนเหล่านี้ไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายเพราะกลุ่มเยาวชนเหล่านี้บางครั้งที่เราจะเอาเขาไปแก้ไขปรับปรุงตัวให้โอกาสหลาย ๆ ครั้งเขาก็ไม่ได้มีความสำนึก บางทีก็อาจเรียกว่าเยาวชนผู้กระทำความผิดเหล่านี้ได้ว่าเด็กเหลือขอ ดังนั้นการที่กฎหมายจะใช้วิธีการที่เป็นการ

ลงโทษตามแนวทฤษฎีแก้ไขผู้กระทำความผิดกับ “เด็กเหลือขอ” กลุ่มนี้อาจไม่เหมาะสม ควรจะต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติต่อไป

2. ปัญหาเกี่ยวกับการรอกการลงโทษ กรณีเยาวชนกระทำความผิด กรณีปัญหาเกี่ยวกับการรอกการลงโทษ ตาม มาตรา 144 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2553 กฎหมายที่มีอยู่ มีลักษณะ ที่มุ่งฟื้นฟู แก้ไข เยียวยา และให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้กลับคืนสู่สังคมมากขึ้นไปและไม่มีข้อจำกัด มีลักษณะ คือ รอกการลงโทษให้กับเด็กและเยาวชนที่ โดยที่ไม่มีอัตราโทษอย่างสูง และจำนวนครั้งที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาที่ครั้งแล้วก็ตาม ศาลก็มีสิทธิใช้ดุลพินิจ พิพากษา รอกการลงโทษ ให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้ ในการพิจารณาส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดตามข้อหาที่กำหนดไว้ การให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด กลับคืนสู่สังคม เด็กไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี รวมทั้งไม่มีประวัติการกระทำความผิดติดตัว ในมาตรานี้ เปิดโอกาสศาลใช้ดุลพินิจที่เปิดกว้างเกินไปสำหรับการให้โอกาสเยาวชนที่กระทำความผิด เพราะใน อนุ 3 ได้กำหนดว่าศาลจะรอกการกำหนดโทษหรือจะกำหนดโทษไว้แต่รอกลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่าศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่า 3 ปี

3. ปัญหาเกี่ยวกับการแยกฟ้องเยาวชนที่กระทำความผิดร่วมกับผู้ใหญ่กรณีกระทำความผิดร้ายแรงไป กรณีนี้กฎหมายไม่ได้ให้เหตุผลไว้อย่างชัดเจนว่า กรณีใดที่ศาลไม่ต้องโอนคดีไปยังศาลธรรมดาแค่เขียนระบุไว้เท่านั้นอยู่ที่ดุลพินิจของศาลจะโอนก็ได้ไม่โอนก็ได้ และอีกกรณีที่เกิดปัญหาก็คือเมื่อเยาวชนกระทำความผิดและมาจับตัวได้ในภายหลัง และถูกส่งฟ้องต่อศาล การดำเนินกระบวนการสอบสวน การฟ้องต่อศาลทุกอย่างจะต้องกระทำการทุกอย่างเหมือนกับการสอบสวนเด็กและเยาวชนและการส่งตัวผู้ต้องหาไปฟ้องก็จะต้องส่งไปฟ้องยังศาลเยาวชนและครอบครัว ก่อให้เกิดปัญหาความยุ่งยากเสียเวลาในกระบวนการฟ้องร้องและกระบวนการพิจารณาซึ่งกฎหมายไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเมื่อเกิดกรณีที่กระทำความผิดร้ายแรงศาลควรต้องสั่งรวมพิจารณาผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนและผู้ใหญ่มายังศาลเดียวกันหรือไม่เพื่อสะดวกในการพิจารณาไต่สวน สืบพยาน เพื่อเป็นการสะดวก รวดเร็ว และประหยัด เพื่อความเป็นธรรมกับทั้งผู้ที่เป็นผู้เสียหาย และจำเลย อีกทั้งในการฟ้องผู้ต้องหาแบบเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีสถานะสภาพร่างกายเป็นผู้ใหญ่ ที่ฟ้องมายังศาลเยาวชนและครอบครัวก็ดูเป็นการย้อนแย้งกับสภาพความเป็นจริง อย่างไรก็ตามเสียศาลก็ต้องให้ดุลพินิจในการโอนคดีว่าจะให้พิจารณาคดีที่ศาลเยาวชนต่อไปหรือจะโอนผู้กระทำความผิดไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่กฎหมายมิได้บัญญัติความชัดเจน

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษแก่เยาวชน อายุกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี ที่กระทำความผิดที่ร้ายแรง

ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 เดิมกำหนดไว้ว่า “ผู้ใดอายุกว่าสิบห้าปีแต่ต่ำกว่าสิบแปดปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความรู้สึกผิดชอบ และสิ่งอื่นทั้งปวงที่เกี่ยวกับผู้นั้นในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่ควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือถ้าศาลเห็นว่าควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง”

แก้ไขเป็นว่า “ผู้ใดอายุกว่าสิบห้าปีแต่ต่ำกว่าสิบแปดปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความรู้สึกผิดชอบและสิ่งอื่นทั้งปวงที่เกี่ยวกับผู้นั้นในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่ควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือถ้าศาลเห็นว่าควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดร้ายแรงที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ถ้าศาลเห็นสมควรลดจะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งก็ได้”

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ได้เสนอแนะแก้ไขเป็นเพิ่มเติมมาตราส่วนโทษที่ศาลจะใช้ดุลพินิจลดโทษให้แก่เยาวชนที่กระทำความผิดร้ายแรง เพราะว่าการที่กฎหมายเดิมบัญญัติไว้เป็นการบังคับศาลว่าถ้าผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนกระทำความผิดที่ศาลเห็นควรที่จะต้องลงโทษทางอาญา จึงจะเหมาะสมกว่าการใช้มาตรการสำหรับเด็ก ศาลจะลงโทษอาญาแก่เยาวชนที่กระทำความผิดไม่ว่าความผิดนั้นผู้กระทำความผิดจะมีพฤติกรรมโหดร้าย หรือฐานความผิดร้ายแรงมากน้อยเท่าใด กฎหมายก็บังคับให้ศาลลดโทษให้กับผู้กระทำความผิดนั้น ถ้าเรามีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยบัญญัติไว้เป็นแนวทางให้ชัดเจนในการใช้ดุลพินิจของศาลเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจว่า ถ้าเป็นความผิดที่ร้ายแรงที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ศาลจะลดโทษหนึ่งในสาม หรือลดโทษลงกึ่งหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ศาลมีอำนาจใช้มาตรการลงโทษทางอาญาอย่างเหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงของการกระทำ และจิตใจที่ชั่วร้ายของเยาวชน ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้ได้ประโยชน์คือคือทำให้ลดการกระทำความผิดอาญาร้ายแรง หรือการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชนลงได้เพราะเป็นการปรามเพื่อให้เยาวชนเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ อีกทั้งยังเป็นการคุ้มครองเหยื่อ ที่ได้ผลจากการกระทำ เพราะมีมาตรการลงโทษทางอาญาที่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำ เพื่อที่ผู้กระทำความผิดจะได้มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายว่าการทำผิดต้องมีความรับผิดชอบต่อผลที่ตนได้กระทำลงไป และจะได้ไม่เกิดการหวนกลับไปกระทำความผิดอีก

2. ปัญหาเกี่ยวกับการรอกการลงโทษ กรณีเยาวชนกระทำความผิด

สำหรับปัญหาข้อนี้ ขอเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2553 มาตรา 144 เดิมกำหนดว่า “คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอกการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอกการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่า

- (1) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว
- (2) โทษที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก
- (3) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปี”

แก้ไขเป็นว่า “คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาว่ามีความผิดแต่รอกการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอกการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่า

- (1) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว
- (2) โทษที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก
- (3) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปีแต่ไม่เกินสิบปี”

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนเห็นว่าการกำหนดเงื่อนไขในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคมต้องมีความชัดเจน กรณีการรอกการลงโทษ หรือการรอกการกำหนดโทษ ควรมีการกำหนดอัตราโทษขั้นสูงไว้ ผู้ศึกษาได้เสนอแนะแก้ไขเป็นเพิ่มเติม เงื่อนไขในการรอกการกำหนดโทษหรือกำหนดโทษไว้แต่รอกการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาได้ แม้ว่า...(3) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปีแต่ไม่เกินสิบปี” เมื่อแก้ไขกฎหมายมาตรานี้แล้ว ศาลจะมีเขตแดนในการกำหนดการรอกการลงโทษแก่เยาวชนที่กระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรงที่มีฐานความผิดสูงมีโทษเกินจำคุกเกินสิบปี เพราะเยาวชนที่กระทำความผิดจะได้มีความเกรงกลัวต่อโทษที่ตนจะได้รับเมื่อกระทำความผิดมิใช่ว่าเมื่อกระทำความผิดแล้ว ก็รับสารภาพ ศาลก็จะพิพากษาลดโทษให้และรอกการลงโทษ เมื่อไม่ต้องรับโทษทางอาญาเยาวชนก็หวนกลับไปกระทำความผิดได้อีกครั้งแล้วครั้งเล่า และส่งผลให้ผู้ที่ย่าเย็บติดที่

ใช้เยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดไม่สามารถเอาช่องว่างของกฎหมายเรื่องการรอกองโทษสำหรับเยาวชนมาใช้ให้เยาวชนเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดได้ ซึ่งโทษที่มีฐานความผิดจำคุกเกินกว่าสิบปี

3 ปัญหาเกี่ยวกับการแยกฟ้องเยาวชนที่กระทำความผิดร่วมกับผู้ใหญ่กรณีกระทำความผิดร้ายแรง

สำหรับปัญหาข้อนี้ ขอเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2553 มาตรา 96 เดิมกำหนดว่า “ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนให้แยกฟ้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนและถ้าศาลเห็นสมควรให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจโอนคดีเด็กและเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 95 แต่ถ้าศาลเห็นว่า ไม่สมควรโอนคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาดังกล่าวเสียไป”

แก้ไขเป็นว่า “ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนให้แยกฟ้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนและถ้าศาลเห็นสมควร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจโอนคดีเด็กและเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 95 แต่ถ้าศาลเห็นว่า ไม่สมควรโอนคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาดังกล่าวเสียไป

เว้นแต่เป็นความผิดร้ายแรงที่มีโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ศาลไม่จำต้องโอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 95 หรือให้ศาลเยาวชนและครอบครัวโอนคดีดังกล่าวไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาเพื่อรวมพิจารณา”

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้ศึกษาได้เสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติม เงื่อนไขในการโอนคดี กรณีที่เยาวชนกระทำความผิดร้ายแรง ที่มีโทษจำคุกเกินกว่าสิบปี กรณีเยาวชนกระทำความผิดร่วมกับผู้ใหญ่ แก้ไขเป็นเพิ่มเติมในวรรคสอง ว่า “เว้นแต่เป็นความผิดร้ายแรงที่มีโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ศาลไม่จำต้องโอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 95 หรือ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวโอนคดีดังกล่าวไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาเพื่อรวมพิจารณา” ซึ่งจากเดิมไม่มีการบัญญัติไว้ถึงความร้ายแรงของฐานความผิด ซึ่งศาลไม่ต้องพิจารณาว่าฐานความผิดใดควรจะโอนหรือไม่ควรโอนคดีไปยังศาลเยาวชน กรณีที่เยาวชนกระทำความผิดร้ายแรง ที่ส่งผลกระทบต่อเห็นถึงความโหดร้ายทุกวันนี้ทำให้สังคมต่างเริ่มมองว่ารัฐออกกฎหมายมาเพื่อปกป้องโจร มากกว่าที่จะปกป้องเหยื่อ การที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้ศาลสามารถรวมกระบวนการพิจารณาได้นั้นทำให้เกิดประโยชน์ เพิ่มความรวดเร็ว ในกระบวนการในชั้นพิจารณาไม่ต้องฟ้องคดีเดียวกันหลายศาล อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่จะมองว่ากระบวนการยุติธรรม มิได้ปกป้องเพียงแต่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชน แต่ยังให้ความยุติธรรมกับผู้ที่ถูกเหยื่อจากการกระทำความผิดที่โหดร้ายทารุณ และเป็นการสร้างบรรทัดฐานให้กับศาลให้เป็นแนวทางเดียวกันในการใช้ดุลพินิจซึ่งไม่ต้องใช้ดุลพินิจที่กว้างขวางมากเกินไป และสุดท้ายผลที่จะได้รับคือการที่ผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนจะมีความเกรงกลัวต่อโทษที่ตนจะได้รับจากการกระทำความผิด ทำให้ไม่กล้าที่จะกระทำความผิดหรือหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

บรรณานุกรม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2555). กฎสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและ เยาวชน ซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพ. สืบค้นจาก <http://www2.djop.moj.go.th/law/201206-30-16-03-00/item/163-1>.

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์, ซาติ ชัยเดชสุริย, และ ณัฐวสา ฉัตรไพฑูรย์ (คณะผู้แปล) มาตรฐานองค์การสหประชาชาติว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. กรุงเทพฯ. 2552.

คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญา ภาคความผิดทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักกฎหมาย. 2547.

คณิต ณ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา . กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน. 2555.

จิตรรา เพียรล้ำเลิศ, การกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนและการกระทำความผิด ทาง
อาญาต่อเด็กและเยาวชน, <http://law.stou.ac.th> Ex.41716-8.pdf: (30 ธันวาคม2559)
หน้า 18-19.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. กฎหมายอาญา : หลักและปัญหา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม 2549.

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว . 2553.

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

วิชา มหาคุณ. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว. ดุลพาท
,เล่มที่5 ปีที่41 (กันยายน-ตุลาคม 2537): 27-32.

เสาวนีย์ สงวนกลืน. การบังคับใช้กฎหมายกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม,
มหาวิทยาลัยมหิดล. 2557.

อัจฉริยา ชูตินันท์. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีการพิจารณาคดีเยาวชนและ
ครอบครัวค, 2555 (มิถุนายน-สิงหาคม), วารสารนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต 1(1), น. 151-154

อัญชลี เทพอารักษ์กุล. การศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ในการยุติคดีเด็กและเยาวชน ในชั้นเจ้า
พนักงานและชั้นศาลตามกฎหมายไทยและแคนาดา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2556.

อุทัย อาทิวะช. สิทธิของผู้เสียหายในกฎหมายฝรั่งเศส. หนังสือรวมบทความกฎหมายวิธีพิจารณา ความ
อาญาฝรั่งเศส, น.44-45. กรุงเทพฯ: วิ.เจ. พรินติ้ง. 2554.

อัมณพ ชูบำรุง. ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร:โอเดียนสโตร์. 2527.

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child). จาก

[http://www2.djop.moj.go.th/law/2012-06-30-16-03-00/item/166-อนุสัญญาว่าด้วย
สิทธิเด็ก.](http://www2.djop.moj.go.th/law/2012-06-30-16-03-00/item/166-อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก)

Juvenile Justice in France. Op. cit.

“World criminal justice systems: a comparative survey (p.195).op.cit.

Youth Criminal Justice Act, section 24 “No prosecutions may be conducted by a prosecutor other than the Attorney General without the consent of the Attorney General.”

From World criminal justice systems: a comparative survey (p.195). by Terrill Richard j..2013

Code of Criminal Procedure, Article 1,2nd paragraph "This prosecution may also be initiated by the injured party under the conditions determined by the present Code"

"Code of Criminal Procedure, Article 1, 1st paragraph "Public prosecution for the imposition of penalties is initiated and exercised by the judges, prosecutors or civil servants to whom it has been entrusted by law,"

The John Howard Society of Alberta a. (2012). Youth Criminal Justice Act – Handbook.Retrieved July 18, 2013, from <http://www.johnhoward.ab.ca/docs/modules/YCJA/YCJA0102-JHSAHandbook2012.pdf>

Wikipedia, Recidivismonline), 2010. Available from

[http://en.wikipedia.org/wiki/Recidivism\(2011,August_10\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Recidivism(2011,August_10))

Canada Criminal Code, section 231.(1) Murder is first degree murder or second degree murder.

<https://isranews.org/thaireform>

http://www.yjb.gov.uk/publications/resources/downloads/cross_national_final.pdf.